

Pojam materijalnost za potrebe pripreme finansijskih izveštaja prema MSFI

Pored uobičajenih odluka o priznavanju i merenju, preduzeća koja svoje finansijske izveštaje pripremaju u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) donose i odluke o tome koje će informacije da prikažu u finansijskim izveštajima i kako će te informacije prikazati, jer se ovi standardi primenjuju samo na materijalno značajne stavke. Definicija o materijalnosti pomaže kompanijama da utvrde da li informacija o nekoj stavki, transakciji ili drugom događaju treba da bude dostupna korisnicima njihovih finansijskih izveštaja (4, 1).

U oktobru 2018. godine Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (International Accounting Standards Board – IASB, u daljem tekstu: Odbor), redefinisao je svoju definiciju materijalnosti iz *Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje* (U daljem tekstu: Konceptualni okvir). Prethodna definicija navedena u Konceptualnom okviru glasila je:

KK11: Informacija je materijalno značajna ako njeno *IZOSTAVLJANJE ILI POGREŠNO PRIKAZIVANJE MOŽE DA UTIČE* na odluke koje *KORISNICI* prave na osnovu finansijskih informacija o određenom izveštajnom entitetu (1, 13).

Nova definicija doneta je sa ciljem da olakša razumevanje i primenu pojma materijalnosti. Nova definicija je usklađena sa MSFI i sa Konceptualnim okvirom, i glasi:

Informacija je materijalno značajna ako njeno *IZOSTAVLJANJE, #H POGREŠNO PRIKAZIVANJE, ILI PRIKRIVANJE MOŽE SA RAZUMNIM OČEKIVANJEM DA UTIČE* na odluke koje *PRIMARNI KORISNICI* donose na osnovu finansijskih informacija o određenom izveštajnom entitetu (3, 14).

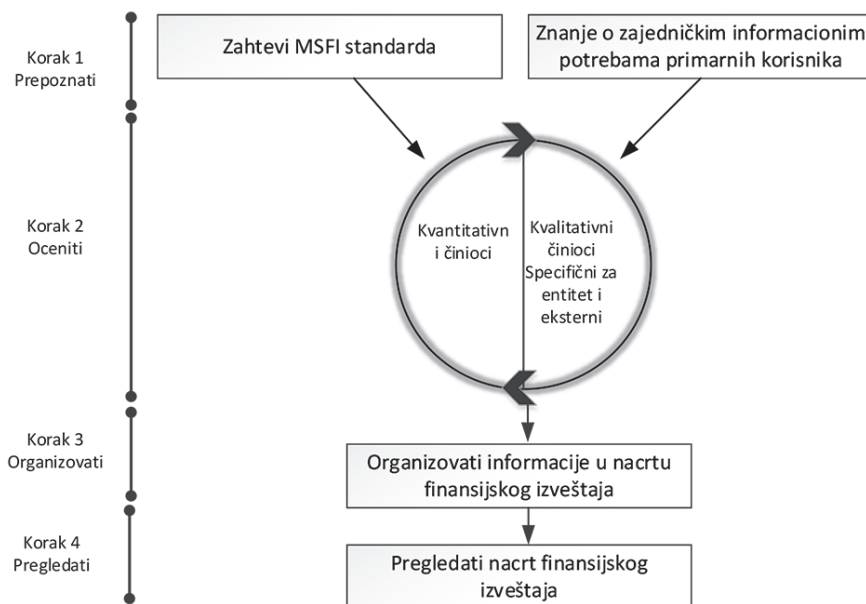
U novoj definiciji zamenjen je stari izraz **MOŽE DA UTIČE** s novim **MOŽE RAZUMNO DA SE OČEKUJE DA UTIČE**. Zatim, koncepti *IZOSTAVLJANJA* i *POGREŠNOG PRIKAZIVANJA* dopunjeni su konceptom *PRIKRIVANJA*. I, na kraju, jasno se navodi da su ko-

risnici na koje se definicija odnosi **PRIMARNI KORISNICI**. Nova definicija usklađena je sa pojmovima materijalnosti koji su sadržani u standardima MRS 1 - *Prezentacija finansijskih izveštaja* i MRS 8 - *Računovodstvene politike, promene računovodstvenih politika i greške*. Pod primarnim korisnicima finansijskih izveštaja opšteg tipa, koje kompanije koje pripremaju finansijske izveštaje u skladu sa MSFI treba da imaju u vidu kada donose sudove o materijalno značajnim stavkama, smatraju se potencijalni investitori, zajmodavci i drugi kreditori.

Popravljen definicija materijalne značajnosti dopunjuje neobavezujuću smernicu MSFI, Izjavu o praksi 2: *Donošenje sudova o materijalnosti* (IFRS Practice Statement 2: *Making Materiality Judgements*), koju je Odbor doneo u septembru 2017. godine. Ova izjava o praksi pruža preduzećima smernice o tome kako da prosuđuju o značaju prilikom pripreme svojih finansijskih izveštaja opšte namene u skladu sa MSFI standardima (IASB).

Izjava o praksi 2: *Donošenje sudova o materijalnosti* obuhvata četiri teme: (1) Opšte odlike materijalnosti; (2) Međusobni odnos sa lokalnim zakonima i regulativom; (3) Proces odlučivanja o materijalnosti od četiri koraka; (4) Smernice za specifična pitanja; i ilustrativni primer.

Proces odlučivanja o materijalno značajnim stavkama i informacijama odvija se u **četiri koraka** i može da bude koristan za potrebe pripreme finansijskih izveštaja. U procesu odlučivanja razmatraju se zahtevi MSFI standarda i saznanja o potrebama za informacijama većine primarnih korisnika. Pri razmatranju ovih zahteva uzimaju se u obzir kvantitativni i kvalitativni činioci, uključujući i specifične činioci

Slika 1. Proces utvrđivanja materijalnosti u četiri koraka

Izvor: (2, 6), autorov prevod

niocе za entitet i екстерне чиниоце. Прикупљене податке и информације треба распоредити у одговарајуће напомене и, на крају, треба обавити критичку анализу финансијских и нефинансијских података.

Entitet треба да оцени да ли је информација материјално значајна за потребе финансијског извештавања независно од тога да ли је таква информација јавно доступна у другим изворима.

Када је у питању однос између захтева MSFI стандарда и захтева локалних закона и регулативе, примењују се следећа правила:

- Предузеће које припрема финансијске извештаје у складу са MSFI мора да испуни захтеве свих MSFI стандарда. То значи да предузеће које жели да наведе усклађеност са MSFI не може да пружи мање информација од оних које се захтевају у стандардима чак и ако локални закони и регулатива то дозвољавају.
- MSFI стандарди дозвољавају предузећу да прикаже ставке које нису материјално значајне, ако локални закони и регулатива то захтевају. Међутим, те информације не треба да уманје јасност материјално значајних информација.

Изјава о пракси није обавезујући документ. Она не мења нити уводи било какве нове захтеве у MSFI стандарде и предузећа нису дужна да је поштују како би изјавиле усуглашеност са MSFI стандардима.

LITERATURA

1. IASB (2010) - Концептуални оквир за финансијско извештавање (Prevod Conceptual Framework for Financial Reporting iz 2010. godine na srpski jezik), dostupno na: Решење о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) број: 401-00-4980/2019-16 од 21. новембра 2019. године ("Службени гласник РС", бр. 92/2019) - Министарство Финансија (mfin.gov.rs) 1
2. IASB (2017) IFRS® - Practice Statement 2, dostupno na: IFRS - Making Materiality Judgements 3
3. IASB (2018) Conceptual Framework for Financial Reporting, dostupno na: <https://www.ifrs.org/projects/2018/conceptual-framework/> 2
4. IASB (2018) - Definition of Material Amendments to IAS 1 and IAS 8, dostupno na: IFRS - IASB clarifies its definition of 'material'